

Конгрес
Українських
Націоналістів

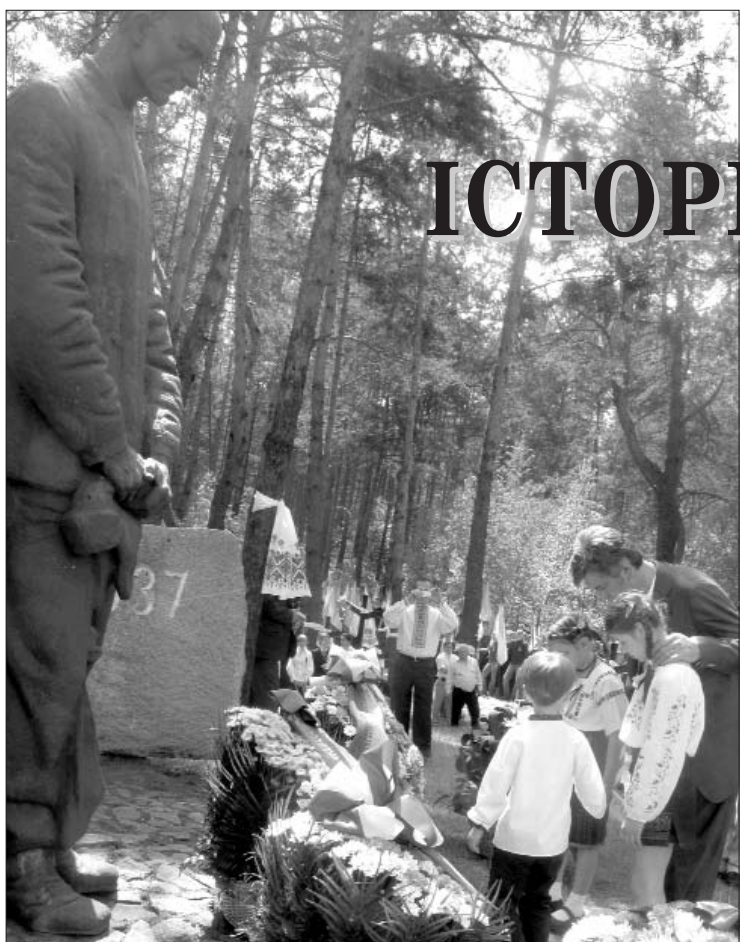
Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

20 травня 2008 року № 21 (237)

Богдан ЗАХАРЯК,
"Нація і держава"

Биківнянський ліс під Києвом зустрічає гомоном столітніх дерев, сотнями чорних, мов крила смерті, безіменних хрестів, оповитих вишитими рушниками... І тільки подекуди на деревах та хрестах – таблички з іменами... Державні прапори з жалобними стрічками. Поминальні свічки, тужний передзвін... Панахида за безневинно загиблими.

Мітинг-реквієм за участю представників громадськості, політичних організацій, се-

ВІДРОДИТИ ІСТОРИЧНУ ПАМ'ЯТЬ

18 травня Україна в жалобі схилила голову, віддаючи данину пам'яті жертвам тоталітарного режиму. Головні заходи відбулися на території Національного історико-меморіального заповідника "Биківнянські могили".

ред яких члени Конгресу Українських Націоналістів, відкрив Президент України Віктор Ющенко. Він висловив переконання, що "протистояти тоталітаризмові та його рецидивам може тільки згуртоване демократичне суспільство, яке засвоїло трагічні уроки своєї історії.

Сьогодні ми вшановуємо пам'ять усіх незліченних жертв "червоного колеса", що прокотилося Україною у ХХ столітті, говоримо про злочини не лише Сталіна, а й усього комуністичного режиму".

Президент нагадав, що у Биківнянському лісі поховані понад 100 тисяч наших співвітчизників, розстріляних та замордованих у катівнях НКВС у 30–40-х роках. Мільйони їх покояться у безлічі інших безіменних могил.

"Уже настав час, – заявив Віктор Ющенко, – на повний голос говорити про винуватців репресій та тортур, настав час їх публічного засудження. Тому я з розумінням ставлюся до громадських ініціатив щодо цього. Нині відкриваються архіви, друкуються твори репресованих українських пись-

менників, дослідницькі та наукові праці, триває збір свідчень.

Водночас, на території України ще й нині бовваніють тисячі пам'ятників та інших символів, присвячених апологетам комунізму, зокрема й організаторам репресій. Більше того, сьогодні ми є свідками спроб відвертого рвану прокомуністичних та проімперських сил: в Україні вже непоодинокі випадки нахабної наруги над нашими історичними пам'ятниками та державними символами. Влада та суспільство мають покласти край цим ганебним явищам".

Президент також повідомив, що за його дорученням готується проект закону, покликаний розпочати реальний процес ліквідації символів тоталітаризму та комуністичного режиму в Україні. Він буде внесений до Верховної Ради як невідкладний.

Глава держави наполягатиме на прийнятті парламентом внесених ним самим законопроектів про правовий статус борців за незалежність України та кримінальну відповідальність за заперечення Голодомору і Голокосту.

За його словами, тоталітарна влада намагалася вичавити українську національну ідентичність та історичну пам'ять. У повній мірі відродити їх – наш святий обов'язок як перед мільйонами жертв терору, так і перед наступними поколіннями українців.

Закінчення на 2-й стор.

ЗБІР КОШТІВ НА ПАМ'ЯТНИК С. БАНДЕРІ ТРИВАЄ

Нещодавно Івано-Франківська міська організація КУН вирішила зібрати пожертви від членів КУН, жителів міста і області на побудову пам'ятника Степану Бандері в Івано-Франківську. На Вічевому майдані міська організація провела мітинг, що поклав початок акції, який відкрив і виступив на ньому голова проводу міської організації Є.Шупак, який перший зробив внесок. Усі члени КУН, присутні на мітингу, внесли від себе пожертви.

Відтоді щоденно в центрі міста встановлюється намет КУН, де представники старшого покоління і молодь приймають внески жителів Прикарпаття.

Найактивнішу участь у проведенні акції взяли осередики: "Червона калина" і її голова В.Зварун, УПА, "Меморіал", "Підприємці", "Говерлянка". Виготував скриньку для пожертв член проводу Я. Гулик.

Мешканці Прикарпаття станом на 11 травня зібрали і перерахували на банківський рахунок на побудову пам'ятника 11026,00 грн. Одночасно із збиранням коштів поширюються агітки голосування за Великого Українця С. Бандеру, розповсюджуються газети "Нація і держава" та "Криця".

КАРБ ПАМ'ЯТІ

ВІТЧИЗНА КЛИКАЛА ДО ЖИТТЯ...

Відколи Україна стала незалежною державою, Богдан Качор – колишній бранець концтабору Аушвіц, а нині голова Світової ліги українських політичних в'язнів (мешкає у Нью-Йорку) – взяв собі за правило обов'язково, бодай один раз на рік, бувати в рідній Батьківщині, провідувати родичів, близьких, знайомих, вклонятися землі, звідки пішов у великий світ.

У ці травневі дні він уже увісімнадцяте

гостює в Україні – державі, за соборність і суверенітет якої боровся в роки воєнного лихоліття, за яку тяжко страждав у фашистській неволі.

Зрозуміло, ми не могли не скористатися з нагоди зустрітися з цією непересічною людиною, поспілкуватися з нею. Нижче пропонуємо увазі читачів інтерв'ю, яке дав Богдан КАЧОР нашому часопису.

Микола СЕРГІЙЧУК,
"Нація і держава"

– Пане Богдане, Ви не вперше відвідуєтеся в Україну. Як правило, свій візит на Батьківщину пов'язуєте з якимись подіями, справами. Чим викликана та обставина, що прилетіли до Києва у першій половині травня?

– Ви правильно зауважили, що будь-яка людина вирушає в дорогу, коли в цьому виникає необхідність. Справді, мій приїзд в Україну припав на травень не випадково. Справа в тому, що 9 числа у Меморіальному комплексі "Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр." за участю Президента України Віктора Ющенка відбувалися урочисті заходи. Зокрема,

відкрито експозицію музею про побут в'язнів Аушвіцу. Оскільки я пережив страхіття цього табору смерті, зрозуміло, не міг не прибути на таку подію.

До речі, якраз на ці травневі дні припадає річниця звільнення бранців концтабору з фашистської неволі: 63 роки тому, погожого весняного дня, смертників визволили американські війська.

– Розкажіть, будь ласка, про

своє дитинство, участь у визвольній боротьбі.

– Народився у листопаді 1924 року в селі Лешніві Бродівського району Львівської області.

Життя склалося так, що згодом батьки виїхали до Аргентини, а я лишився на утриманні бабусі. Коли підріс, спершу навчався в місцевій народній школі, згодом здобував освіту в Бродях.

Коли в роки воєнного лихоліття на рідних теренах став набирати сили національно-визвольний рух, не вагаючись, долучився до лав повстанців. Був зв'язковим, поширював серед населення патріотичну літературу.

За причетність до української визвольної боротьби восени 1943 року був схоплений ворогами й запроторений до фашистських застінків.

– І потяглися довгі дні і ночі страшною неволі...

– "Принадність" арешту спізнав відразу ж, як тільки втравив до Золочіва. Начальником тюрми був племінник польського ксьондза, який відзначався надзвичайною суворістю щодо українців.

Закінчення на 6-й стор.

4 820102 210017

21

Дорогі читачі! Триває передплата на газету «Нація і держава» на 2008 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2008 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 2,17 грн., 3 місяці – 6,16 грн., 6 місяців – 11,32 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ЗАЯВА

Конгресу Українських Націоналістів з приводу антиукраїнських заяв мера Москви Ю. Лужкова

Конгрес Українських Націоналістів засуджує агресивну політику російської влади та розцінює заяву мера Москви Ю. Лужкова, зроблену під час святкування 225-річчя Чорноморського Флоту РФ у Севастополі, як прояв неповаги до українського народу та зазіхання на державну цілісність і суверенітет України. Подібні заяви, що звучать з російського боку далеко не вперше, не відповідають нормам міжнародного права,

розширенню стратегічного партнерства і розвитку відносин між обома державами.

Конгрес Українських Націоналістів повністю підтримує оголошення Лужкова персоною нон-грата в Україні та звертається до правоохоронних органів з вимогою розпочати кримінальну справу проти цієї особи за порушення українського законодавства.

Конгрес Українських Націоналістів, розцінюючи позицію

офіційної Москви як підтримку антиукраїнської діяльності, наголошує на тому, що заява Лужкова демонструє справжнє обличчя російської влади та її ставлення до Незалежної України.

Конгрес Українських Націоналістів закликає якнайшвидше активізувати роботу спеціальної комісії з підготовки виведення ЧФ РФ з території Криму.

Конгрес Українських Націоналістів вимагає виведення чужоземного військового флоту з території України, оскільки це загрожує національній безпеці та не відповідає прагненням нашої держави вступити до НАТО та ЄС.

ДО ПАНІ СЛАВИ, НА ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

14 травня Славі Стецько виповнилося б 88 років
У світлі нинішніх реалій в Україні: чергової кризи демократичної коаліції, політики чвар та інтриг, взаємних звинувачень, пошуків внутрішніх та зовнішніх ворогів країні бракує пані Слави, її державницької позиції та морального авторитету.

Богдан ЗАХАРЯК,
"Нація і держава"

Ця жінка уособлювала спадкоємність поколінь борців за волю України: соратниця С. Бандери, дружина Я. Стецька, народний депутат України трьох скликань, засновник Конгресу Українських Націо-

го Проводу Конгресу, родина, друзі та сподвижники. Серед них – голова Світової ліги українських політичних в'язнів Богдан Качор.

Про любов і велику віру Слави Стецько в Україну та українську націю говорив у своєму виступі Голова Конгресу Українських Націоналістів Олек-

сандів. Розумна, з великим політичним і життєвим досвідом, вона була непересічним авторитетом в Україні, у світі. Пані Слава мала дар лідера, вміла згуртувати навколо себе людей, запалювати й надихати до роботи. Уміла говорити й слухати, поважати чужу

думку. Її сприймали як загальноновизнаного лідера і водночас – ввічливу, життєрадісну жінку. Своєю, Богом даною, харизмою вона викликала довіру і приязнь. На жаль, постатей такого масштабу бракує серед нинішніх провідників держави.

14 травня, у день її народження, Конгрес Українських Націоналістів ушанував пам'ять свого лідера і засновника. До могили на Байковому кладовищі прийшли члени Головно-

ї Івченко, обраний головою КУН після відходу славетного лідера. Він наголосив, що з пані Славою українські націоналісти і тепер зв'язують свої вчинки.

Присутні склали молитву, запалили поминальні свічки. До могили славної дочки України лягли букети її улюблених квітів.

На світлині: голова КУН О. ІВЧЕНКО біля могили Слави Стецько. Світлина автора.

ВІДРОДИТИ ІСТОРИЧНУ ПАМ'ЯТЬ

У своєму виступі глава держави дав оцінку комуністичному режиму, який існував в Україні понад 70 років. "Злочинна комуністична влада, для якої нічого не значили не тільки людські права, а й сама людина, – сказав Президент, – жорстоко і цілеспрямовано нищила цвіт нашої нації. Кожен, хто вирізнявся талантом, в чий душі горів живий вогонь, першим потрапляв під налагоджену машину репресій. Любов до України, до рідного народу стала в ті часи найтяжчим із злочинів. Репресії проти українців почалися ще до 30-х років і продовжувалися навіть після розвінчання культу особи Сталіна".

У Биківнянському лісі. Безіменні могили

Віктор Ющенко закликав, оцінюючи історію України ХХ століття, чесно назвати, що організатором винищення нації був комуністичний режим, який мав антилюдський характер і прагнув абсолютної влади, заснованої на тотальному страху.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

"Ми знаємо відповідь – це наслідки правління комуністичного режиму, який за суттю своєю був антигуманним і не міг діяти по-іншому. До влади тоді прийшла денационалізована псевдополітична сектантська сила, яка в ім'я утопічних комуністичних догм відкрито зреклася Бога і людської моралі, – сказав він. – Такий режим знав лише один метод державного управління – терор і знищення будь-якої опозиції, будь-яких супротивників як справжніх, так і уявних. Зрозуміло, що така сила рано чи пізно мала пожерти і саму себе. Саме так це й сталося".

Таким чином, у ХХ столітті українська нація зазнала страшних непоправних втрат. Цього року відзначаються дві трагічні річниці – 70-ті роковини Великому терору 1937–1938 років та 75-ті роковини Голодомору 1932–1933 років. "Мало яка нація після таких жаклих катастроф змогла б вижити й піднятися на ноги. Але ми сильний і гордий народ, у наших жилах "козацька кров пульсує і гуде". Ми вистояли, ми перемогли, ми відродили незалежну й демократичну Українську державу".

У заходах із ушанування пам'яті жертв політичних репресій у Биківні разом із главою держави взяли участь Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк, перший віцепрем'єр-міністр Іван Васюник, секретар Ради національної безпеки і оборони Раїса Богатирьова, голови державних адміністрацій Києва Леонід Черновецький та Київської області – Віра Ульяненко, а також члени уряду, народні депутати України. Після виступу Президента учасники заходу вшанували пам'ять загиблих від тоталітарних репресій хвилиною мовчання.

Богдан ЗАХАРЯК, "Нація і держава".
Світлина автора

Шановні друзі!
25 травня 2008 року о 12 годині на Аскольдовій могилі біля церкви Святого Миколая Чудотворця відбудеться відкриття меморіальної дошки, присвяченої пам'яті парафіянки храму Слави Стецько. Цього дня після Святої Літургії з нагоди храмового свята Миколи Теплого відбудеться освячення води, продовжить свій тур фестиваль духовної пісні "Аскольдовий Глас" і святкова гостина.

ПРОТЕСТ ПАТРІОТІВ

Блок Національних сил Буковини (Конгрес Українських Націоналістів, НРУ, УРП "Собор", УНА-УНСО, ВО "Свобода", УНП) пікетували румунське консульство в Чернівцях.

Пікетувальники адресували свій протест проти висловлювань президента Румунії Т. Бесеску щодо територіальної цілісності України, тобто передачі Північної Бессарабії Молдові, а Північної Буковини – Румунії. Консул Румунії в Чернівцях проігнорував вимоги пікетувальників, не вийшовши на зустріч з ними. Через кілька днів румунське консульство було знову пікетоване. До пікетувальників вийшов консул, якому була зачитана заява з вимогами блоку. Консул зобов'язався передати заяву президенту Румунії Т. Бесеску.

ЕПІЗОД З ЖИТТЯ

На початку 1960 року я познайомився з доброю людиною Іваном Івановичем Мезенцевим, який працював слюсарем у Каракумському ремонтному управлінні. Один із чільників підприємства у розмові зі мною зауважив, що Мезенцев не слід завантажувати важкою роботою, бо він нещодавно переніс травму. Було схоже на те, що раніше цю людину дуже катували.

Про те, що я не помилявся у своїх здогадах, дізнався аж у дев'яностих роках. Як з'ясувалося, свого часу Іван Мезенцев був "особистом" при Сидорі Ковпакові. Тож, коли Москві не сподобалася людяність комісара Руднева, проявлена ним у стосунках з підрозділами Української Повстанської Армії, і було вирішено його знищити, Мезенцев відмовився пустити в нього потаємну кулю. Тоді цю кайнову справу доручили телеграфістці, яка і ви-

конала розпорядження, за що її забрали в Москву і вручили нагороду.

А Мезенцева було заарештовано і тяжко катовано. Лише при хрущовській "відлизі" вийшов він на волю. Може, він ще й зараз живий, тож прошу Всевишнього, щоб дарував цій чесній людині ще довгих літ і здоров'я.

І. ЗУБЕНКО,
м. Мелітополь, Запорізька область

МИ – УКРАЇНЦІ

Шановна редакціє!
"Націю і державу" передплачую три роки і від своєї родини щиро дякую вам за газету.

Перечитуємо її від початку до кінця, після чого я передаю її на прочитання дітям, онукам, сусідам і знайомим.

Трохи про себе: я Леонід Васильович Перевиртайло, українець, 1941 року народження, пенсіонер, член партії КУН (3 ро-

ки), проживаю у м. Світловодську на Кіровоградщині. Нещодавно прочитав у нашій газеті статтю "Ми – не безбаченки", в якій порушувалося питання про вилучення з паспорта графі "національність". Прошу, щоб ви надрукували в газеті "національність – українець" і "національність – українка". При цьому щоб розмір шрифту відповідав шрифту в паспорті – щоб потім можна було їх розмножити і наклеїти в паспорт.

З повагою, ваш щирий читач.

Від редакції: Наш шановний читач Л. Перевиртайло вніс слушну пропозицію. Ми вважаємо, що ліквідація графі "національність" у наших паспортах була злочинно проти України і українців як етносу. Відтак необхідно використовувати різні методи тиску на чинну владу з тим, щоб відновити у наших паспортах графу "національність".

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Триченко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93

Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценюк Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55

Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетяцько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Демид Анатолій	(0382) 65-72-35
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютин Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ,
"Нація і держава"

МЕТАМОРФОЗИ ЧАСУ

ЗВІЛЬНИМОСЯ ВІД ОБЛУДИ БРЕХНІ

В українському політичному житті, й без того багатому на несподіванки, сталася надзвичайна подія: фракція БЮТ блокувала роботу парламенту і зірвала виступ з парламентської трибуни Президента Віктора Ющенка.

Звичайно, до блокувань у парламенті нам не звикати, однак цього разу йдеться про українське ноу-хау: одна частина української влади гостро опонує до іншої.

При цьому Тимошенко зробила кілька гострих заяв на адресу Президента. "Я починаю діяти достатньо жорстко, – повідомила вона, коментуючи блокування роботи парламенту. – Я сьогодні вперше за чотири місяці попередила Президента: якщо так буде продовжуватися, я більше не партнер і не союзник".

Чим викликана така дія БЮТ і такі заяви його лідера на адресу свого "партнера і союзника"?

Вочевидь, пружина політичного життя нині стискається як ніколи жорстко, і загрожує драматичними сюжетами. Неозброєним оком видно те, що дехто прогнозував завчасно: рано чи пізно Віктор Ющенко і Юлія Тимошенко зійдуться у поєдинку за лідерство в країні. Зрештою, ні Президент, ні Прем'єр-міністр особливо вже і не приховують: конфлікт зайшов дуже далеко, і шляху назад нема, хтось мусить поступитися. Однак, мабуть, ніхто не чекав, що події розгортатимуться настільки стрімко, і що глава уряду так відверто продовжить ганебну традицію перекроювання Конституції під себе, розпочату в 2004 році Медведчуком – Морозом – Симоненком. Тоді, як ми пам'ятаємо, т. зв. політреформа, ініційована цими персонажами, ставила за мету диверсифікувати владу і позбавити значної частини президентських повноважень найвірогіднішого переможця виборів. Тепер зусилля прем'єра спрямовані на прийняття нової редакції Основного Закону держави, за якою Президент мав би залишитися номінальним керівником держави з "правами англійської королеви", натомість вся влада в країні концентрувалася би в руках "канцлера" – Прем'єр-міністра.

Чому виникла необхідність у зміні Конституції, і чому Тимошенко так поспі-

шає, намагаючись уникнути її широкого обговорення й ігноруючи Конституційну раду, створену Президентом із залученням авторитетних фахівців конституційного права, юристів, відомих громадських діячів, журналістів?

Втім, активність Юлії Володимирівни на конституційному напрямку стала проявлятися останнім часом.

Доречно тут нагадати про інші ініціативи Тимошенко.

Спершу вона взялася за "ліквідацію газових посередників", що фактично привело до серйозного загострення стосунків з Москвою, однак наразі не зовсім зрозуміло, чим усе закінчилося. Принаймні, посередники залишилися, ціни на російський газ не зменшилися, а на українському газовому ринку зросла присутність російського "Газпрому".

Наступним кроком, анонсованим Тимошенко ще з часів передвиборної кампанії, була виплата знецінених заощаджень. На сьогодні далеко не всі громадяни отримали навіть "Юліну тисячу", виплата грошей для громадян наразі фактично згорнута, а з урядового бюджету на цю тему нічого не обіцяє.

Провальною виявилася ще одна передвиборна обіцянка БЮТ: переведення війська на контрактну основу. Тепер про це Тимошенко чомусь навіть не згадує, водночас чинний міністр оборони Ю. Єхануров скаржиться, що уряд недофінансовує теперішню армію. Приміром, за перший квартал на військові потреби надійшло менше третини запланованих у бюджеті коштів. За такого фінансування скоро солдатів буде нічим годувати, – заявив Ю. Єхануров.

Світлина
Олекси
ВАЩЕНКА

Невдачею закінчилося для Тимошенко і намагання підпорядкувати проведення земельних аукціонів в країні одному напівдержавному, напівприватному органу, підзвітному, звісно ж, уряду.

Ще одна сторінка з теперішнього неспокійного політичного життя – дочасні київські вибори, знову ж таки, ініційовані все тим же БЮТ і його лідером. Тут також, скоріш за все, Тимошенко чекає поразка – її кандидат не має ніяких шансів на перемогу.

Більш результативним був удар, спрямований Юлією Володимирівною на приватизаційному напрямку. Щоправда,

триваюче двовладдя у Фонді держмайна – це вже повний абсурд, і порушення Генпрокуратурою кримінальної справи проти "самозванця" Портнова свідчить про те, що Президент не збирається поступатися в цьому надзвичайно важливому питанні.

Остання ініціатива Тимошенко – зміна Конституції. Фактично йдеться про спробу встановлення, через парламент, авторитарного режиму правління, з одноособним лідером, який концентруватиме в руках практично всю владу в країні. Подібне в історії ХХ століття вже було і закінчилося дуже погано. "Зміни до Конституції, які пропонують "біло-сердечні", вкрай небезпечні для життя нашої держави, – пише у своїй статті, днями оприлюдненій на сайті "Української правди", керівник президентського Секретаріату В. Балого. – Вони фактично спрямовані на встановлення в Україні режиму, тотожного владі в гітлерівській Німеччині".

Під ляскіт дзвінкої фрази чомусь уже ніхто з урядових висот не згадує про те, що досі не прийнято обіцяні до прийняття ще в березні зміни до бюджету; ніхто не пояснює, яким чином влада збирається боротися за галопуючою інфляцією (робити це за допомогою "антиінфляційних законів" – це смішно, хоча треба плакати), з практично щоденним зростанням цін; ніхто не пояснює, чому стрімко падають обсяги виробництва м'яса в Україні, скорочується поголів'я худоби, а поля все більше засіваються ріпаком... Зрештою, де ж обіцяний "Український прорив" і обіцяне реформування економіки? Чому замість щоденної копійки і чорної роботи з урядової трибуни ми повсякчас чуємо демагогічний набір популістських фраз, а на ділі бачимо намагання підгребти під себе владу і майно в країні?..

Відповідаючи на можливі закиди з боку окремих наших читачів стосовно "суб'єктивізму" у ставленні до Ю. Тимошенко, зауважу, що з націоналістичних позицій діяльність цієї особи не витримує ніякої критики. Це не є мудра і послідовна діяльність державного діяча, котрий справді дбає про Націю і Державу. Це не є питома українська позиція. Те, що Тимошенко робить, і що вона говорить, є дуже і дуже далеким від українського націоналізму.

Тому "судимо їх за ділами їхніми", і скоріше звільняймося від облуди брехні.

У ЦЕНТРІ УВАГИ

СОРАТНИК ТИМОШЕНКО ОБІЗВАВ ПРЕЗИДЕНТА ЗЛОЧИНЦЕМ

У понеділок Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу щодо народного депутата Андрія Портнова за фактом замаху на незаконну приватизацію.

Як відомо, 25 квітня, напередодні Великодніх свят, Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко несподівано прибула до будівлі Фонду в супроводі народного депутата від БЮТ А. Портнова й за допомогою гучномовця закликала службовців, керівників підрозділів і технічний персонал зібратися в приміщенні конференц-зали. Все це відбувалося без відома й за відсутності його керівника – Валентини Семенової-Самсоненко.

На зборах колективу Прем'єр-міністр представила А. Портнова як в. о. голови Фонду державного майна України.

Багато оглядачів оцінили цю подію як факт рейдерського захоплення ФДМУ.

За повідомленням генпрокурора О. Медведька, справу порушено за частиною першої статті 233 КК та частиною другою статті 365 КК. Прокуратурою проведено перевірки законності дій Портнова, які мають ознаки перевищення ним владних повноважень і дестабілізують нормальну роботу ФДМ. "Нами створено мобільну слідчу оперативну групу, куди входять досвідчені працівники ГПУ і СБУ, та розпочато досудове слідство", – резюмував Медведько.

Крім того, прокуратура провела перевірку законності дій Держказначейства, яке призначило фінансування оперативної діяльності ФДМУ.

За її результатами, Генпрокуратура виявила у діях Держказначейства очевидні порушення закону і внесла Держказначейству припис із вимогою негайно відновити здійснення видатків на казначейських рахунках ФДМ.

"Оскільки щодо припинення фінансування Фонду держмайна є порушення закону, нами порушено кримінальну справу за фактом перевищення службовими особами Державного казначейства України своїх службових обов'язків за статтею 365 Кримінального кодексу", – поінформував генпрокурор.

Одразу після заяви Медведька Ю.Тимошенко звинуватила Президента в організації репресій проти керівництва Фонду держмайна та

Державного казначейства України. "Президент сьогодні запросив генерального прокурора і в прямому режимі тиску примусив порушити кримінальну справу проти працівників казначейства, проти урядовців, проти керівників Фонду держмайна, включаючи виконувача обов'язків Андрія Портнова", – сказала Тимошенко. "Це не проти них порушено кримінальну справу, а проти мене особисто, проти уряду, проти чесної приватизації і наведення порядку в країні", – додала прем'єр.

Вона зазначила, що нинішня влада та экс-президент Леонід Кучма "на жаль, діють дуже схожими методами".

Водночас А. Портнов вважає, що кримінальна справа проти нього була порушена за дорученням Президента Віктора Ющенка. "Президент дав письмове доручення генеральному прокурору порушити кримінальну справу, хоча в Кримінально-процесуальному кодексі передбачена інша процедура порушення справ", – сказав Портнов журналістам. "У діях Президента є склад злочину, і він буде доведений. Життя покаже, хто злочинець, хто за що буде відповідати, в який час, як у кого складеться політична кар'єра", – сказав він.

(За повідомленнями ЗМІ)

Більш ніж дивні результати проекту "Великі українці", згідно з якими символи нації Тарас Шевченко і Степан Бандера поступилися князю Ярославові Мудрому і кардіохірургові Миколі Амосову, миловолі спонукають до великих сумнівів щодо об'єктивності цього проекту.

ПРИНИЖЕННЯ НАЦІЇ

Мирослав ОКСЕНТ

Як відомо, за кілька днів до фінальної передачі в ЗМІ з'явилася інформація про те, що за підсумками голосування перемагає Степан Бандера. У відповідь на південному сході країни почалася sms-розсилка "Не хочеш, щоб переміг Бандера, голосуй за Ярослава Мудрого" (нагадаємо, що "адвокатом" київського князя був один із лідерів Партії регіонів Дмитро Табачник). Як стверджує шеф-редактор проекту Вахтанг Кіпіані, рейтинг Ярослава Мудрого "зробили декілька десятків мобільних телефонів". "У мене є дані про те, що князь отримав за добу 550 тисяч голосів і піднявся з четвертого місця на перше. Коли б не махінації, на першому місці був би Степан Бандера", – заявив Кіпіані.

Нагадаємо, що в першому турі з великим відривом переміг Тарас Шевченко, однак за остаточними підсумками за нього віддало голосів у чотири рази менше громадян України, ніж за старокіївського князя, про якого більшість теперішніх українців або зовсім не знають, або ж мають приблизне уявлення.

Можна стверджувати, що проект провалився, а його ініціатори зроблять усе можливе, щоб про нього швидше забули. Виявилось, що противники Шевченка і Бандери, а значить і України, маніпулюють і патологічно брешуть не лише на виборах.

ІСТОРІЯ СВІДЧИТЬ

У центрі Севастополя, без погодження з відповідними державними структурами, 5 травня ц. р. за підтримки шовіністичної міської Ради і представництва ЧФ Росії розпочалося будівництво пам'ятника новій XVIII століття Катерині II. Окрім українських патріотичних партій і організацій, ніхто з державних діячів не заперечує глумлення над пам'яттю українців, закатованих цією царицею!

КАТЕРИНА
І ПОСЛЕДИШІ

Хто насправді заснував Севастополь?

Володимир ПРОЦЕНКО,
голова МО КУН

День міста у Севастополі традиційно святкують у червні. На пам'ятному знаку, встановленому на честь 200-річчя Севастополя, в сквері, що біля площі Нахімова, так і написано: "Тут 3 (14) червня 1783 року закладено місто Севастополь – морська фортеця Півдня Росії".

У збірці матеріалів "Севастополю 200 років: 1783–1983" першим документом надрукований уривок із записок адмірала Д. Н. Сенявіна про закладку перших будівель у Севастополі: "Призначивши місця під будови, доставивши туди потрібну кількість всякого роду речей і матеріалів, 3-го числа червня місяця адмірал (Мекензі) заклав чотири будівлі: каплицю в ім'я Миколи-чудотворця, будинок для себе, пристань дуже добру проти будинку свого, а також кузню в Адміралтействі. Будівлі ці всі кам'яні, приведені до кінця вельми скоро і майже неймовірно. Каплиця освячена 6-го серпня, кузня була готова за 3 тижні, пристань зроблена трохи більше, ніж за місяць, а в будинок перейшов адмірал і дав бал на новосіллі 1-го листопада". Ось звідки початок міста Севастополя.

Але задовго до цих подій у листопаді 1782 року із Херсона в бухту прибули фрегати "Хоробрий" №8 і "Обережний" №9 Дніпровської флотилії під командуванням капітана 1 рангу Одинцова, які вперше тут зимували. Взимку моряки обох фрегатів збудували спеціальну пристань для кліювання кораблів, очищення днища та бортів.

Балаклавська бухта
Севастополя

Це була перша споруда у Севастополі. Другою спорудою у місті став будинок відпочинку матросів. Він також був побудований взимку 1782 року на місці висушеного болота в тій же бухті на початку балки. Від першої споруди бухта і балка отримала назву Кілен, що пов'язано з процесом кліювання кораблів. Будинок відпочинку був вкрай необхідним для тимчасового проживання матросів під час кліювання кораблів. Неповдалі, в Сухаровій балці, було розташовано селище Ак-Яр (Білий Яр).

На березі Північної сторони Одинцов розпочав будівництво казарм і будиночків для офіцерів.

1 травня 1783 року Дніпровська флотилія увійшла в Херсонську гавань під командуванням козацького отамана майора Сидора Білого і стала на якорях у теперішній Севастопольській головній бухті. Наступного дня у бухту увійшла Азовська флотилія під командуванням Ф. А. Клокачова. Моряки Дніпровської та Азовської

ескадр заклали кам'яні будівлі і будинок для командуючого ескадрою контр-адмірала Ф. Ф. Мекензі, каплицю, кузню і пристань – ту саму, котру пізніше назвали Графською. Керував будівництвом флагкапітан ескадри Д. Н. Сенявін, згодом видатний російський флотовадець, командувач Балтійської ескадри.

Біографія Хоми Мекензі в загально-морському списку і в історичній енциклопедії та в архівах Дніпропетровська, Херсона, Одеси і Миколаєва дала можливість надрукувати цілий ряд статей на цю тему в газетах "Кримські вісті", "Слава Севастополя" та "Дзвін Севастополя". Ніхто не спростував підтверджені історичними фактами повідомлення.

Згідно з біографією, морський офіцер, шотландець, який перебував на російській службі, брав активну участь у боротьбі за приєднання Криму до Росії, воював у Середземному і Егейському морях, створював Чорноморський флот і став засновником перших кам'яних споруд у Севастополі.

В "Історичному путівнику по Севастополю" (СПб, 1907) сказано: "3 червня 1783 року перший начальник Чорноморського флоту, контр-адмірал Мекензі почав будову Севастополя".

Згодом різні російські історики в своїх історичних переписах і передруках почали модифікувати історичні факти, стверджуючи: "Матроси заклали будівлі", що викреслює імена і Одинцова, і Мекензі з історії міста, як це відбувається нині з пам'ятником Корнілову і матросу Кішці, що на Малаховому кургані, де ім'я славного українця зовсім не згадується.

На запитання: "Кого прийнято вважати засновником міста взагалі?" севастопольський історик В. С. Росольцев відповів, що за російським звичаєм вважається засновником той, хто першим заклав камінь у фундамент будівлі або в поглиблення кіля декілька монет і потім заклав заставною дощечкою з написом, коли закладається корабель.

Політики, які хотіли бачити "свою" історію і переписували її, були завжди. У Севастополі ми стали свідками безпрецедентної інформаційної війни, покликаної прихильниками колоніалізму в складі Російської імперії впровадити в свідомість кожного севастопольця думку про те, що засновником міста є одіозна російська цариця німецького походження Катерина II, а не адмірал Мекензі чи командир ескадри українського походження Одинцов.

м. Севастополь

ДЕ ПРОЙДЕ
КОРДОН НАТО?До питання
про національну безпеку

Петро МАСЛЯК, професор і академік,
а на громадських засадах просвітник

Навіщо НАТО збирається встановлювати в Європі систему протиракетної оборони? Робити їм нічого, чи, може, гроші нікуди дівати? Напевно, розумна людина зробить висновок, що небезпека для Європи є цілком реальною.

Звідки ж йде ця реальна небезпека? Відповідь очевидна – з Ірану, Пакистану і Північної Кореї, які вже мають не лише ядерну зброю, а й володіють засобами її доставки до цілей, тобто балістичними ракетами. Північна Корея встановила в Тихому океані плавучу мішень і точно в неї влучила, запустивши балістичну ракету за 10 тисяч кілометрів із своєї території. Помістивши на ці ракети ядерні боєголовки, корейці можуть вражати ними Берлін, Париж і Лондон. Для спеціалістів не секрет, що траєкторія польоту цих ракет до Західної Європи проходить над Україною.

Завадити розміщенню ПРО в Європі Україна ніяк не може. Тому для нас існує лише два можливих варіанти розвитку подій. Або ми входимо до НАТО і тоді система ПРО встановлюється на наших східних кордонах, або ми до НАТО не входимо, і система ПРО встановлюється на наших західних кордонах.

Ніхто ядерні ракети над своєю територією не збиває. Отож, якщо Україна не входить до НАТО, то система ПРО збиватиме балістичні ракети з ядерними боєголовками над Києвом, Харковом і Донецьком. Вони падатимуть на ці міста і сплять їх вщент. І не тільки їх...

Чому ж наша влада не здатна просто пояснити народові, чому Україна має вступити до НАТО і чому так затято проти цього виступає Росія.

"Для дурних" у нас пишуть, що через НАТО Україну хочуть відірвати від слов'янського світу, або що Росія не може допустити того, щоб НАТО постало на її західних кордонах. Всі слов'янські країни, крім українців, давно в НАТО, і долучившись до цієї організації, ми не відриваємося, а якраз приєднуємося до слов'янського світу. Але вже давно половина всіх західних кордонів Росії є кордонами з країнами НАТО. І нічого страшного для Росії не трапилося від цього.

Слід зрозуміти усім нам, що збиті над Україною ядерні ракети Ірану чи Північної Кореї однаково вбиватимуть українців, – незалежно від їхніх політичних уподобань.

Степан ПРОЦЮК

КОНТРОВЕРСІЇ

ЖАГА ЖИТТЯ

У деяких своїх шкідках я писав про страх смерті, властивий кожній людині. Навіть самогубство є його кривим відображенням. Але сьогодні мова не про це. До речі, японська традиція "вищування" камікадзе і самураїв-смертників також парадоксальним чином утверджувала цінність життя.

Згадаймо героїв Джека Лондона, якими захоплювалося не одне покоління хлопчаків усюди, де були перекладені твори цього письменника. Згадаймо, як часто у нелюдських умовах, герої його історій перемагали замежовий холод і порожнини географії освоєваних країн, як вони буквально доповзали до місць гіпотетичного порятунку, як тижнями переборювали голод і хвороби. Вони не роздумували над сенсом життя – і в цьому, можливо, є його найвищий сенс. Вони діяли і боролися. Їм не до крихких інтелігентських рефлексій, коли на карту поставлено все. Адже вони приїхали освоювати дикі прерії чи заполярні землі не для того, щоби скласти там свої кістки!

Часто вони неперекірливі у власних засобах пошуків щастя, мовляв, баблє переможе добро. І їм байдуже, що про це подумає протестантський пастор чи

якась перелякана сентиментальна бабуся. Їм байдуже, що подумає кожен із нас про їхні, не завжди етичні, способи заманювання чи грабунком. Бо вони впевнені у тому, що "баблє переможе добро". Коли вони вірили у протилежне, були трубадурами і лицарями. А зараз вони переважно антилицарі. Лицарі розбою та оргій. Вони спалюють своє життя із якимось веселим (?) відчаєм. Їм до дури хвороби і перевтома. Є конкретне сьогодні, а завтра – будь що буде! Також їм начхати на моральні імперативи німецького філософа, на вірність: "Не роби іншим те, що би не хотів, аби робили тобі". Зрештою, майже кожен із героїв-розбійників Джека Лондона готовий до смерті. Але не боїться її. Принаймні, прикриває цей страх надсадною бравадою. І бореться за своє життя, сповнене кривавої романтики, до останньої краплі тієї ж, темно-червоної і світло-червоної, власної чи чужої, рідини життя...

Життя, наприклад, воїнів УПА було сповнене іншої романтики – визвольної боротьби. Нещодавно мені доводилося розмовляти, разом із приятелем-журналістом із Латвії, з одним немолодим чоловіком – багатолітнім політв'язнем сталінських концтаборів і колишнім працівником служби безпеки наших партизанів. Коли я запитав: що ж йому додавало сили, він розповів так. Коли він вступав до лав УПА, чотирнадцятилітнім, то їх вишикував курінний і сказав: "Я не обіцяю вам ніяких привілеїв і почестей, окрім одного – чесно померти за незалежність Української держави. Даю п'ять хвилин на роздуми. Зараз ви ще можете покинути наше військо. Через десять хвилин – і надалі – це буде розцінюватися як дезертирство і вас судитимуть за законом військового часу". Тобто розстріляють. Кілька десятків людей вийшло із колони. Решта, приблизно 90%, залишилося. Цього, тоді юнака, а зараз зомолодого чоловіка, постійно

наснажувала інша ідея – не грабунків за для особистого збагачення, а міраж соборності Вітчизни... Все, що йому довелося перенести, він звиряв із пам'яттю своїх загиблих друзів. Він думав лише про те, щоб йому не було соромно перед їхніми кістками, розкиданими в Україні. Він переміг усе: тортури і провокації, страх і підступи.

Є ще інші шляхи любові до життя і його утвердження, навіть серед мороку і напіврозпаду. Минулого року у відділі судинної хірургії обласної лікарні я познайомився із чоловіком, який, десять років назад, банально застудився. Лікарі встановили неправильний діагноз. Не буду переповідати весь побутовий мартиролог наслідків цієї фатальної помилки. Одне слово, цей чоловік побував у онко-лікарні і туберкульозному диспансері, йому ампутували одну ногу. Він не може ходити, але сподівається на диво. І найважливіше: він не втратив – чи майже не втратив, бо іноді приходять приступи відчаю... – сили духу і віри. Я лежав поруч, час від часу розмовляючи із цим також, без перебільшення, героєм. Хай воздасться йому за його вірою.

Коментарів не буде. Та вони і не потрібні. Бо кожен із нас має і розбудовує власну правду власного життя.

Газета "Независимость" від 29.04.99 року повідомила, що її кореспонденту в бесіді "Про духовне оновлення" видатний російський релігійний діяч отець Олександр Мень повідомив: "Є щось глибоко неприродне у намаганні Леніна перерубати всі нитки, що зв'язують людину з Небом, і назавжди пригнути її до корита з колективним пійлом. У шалених закликах Володимира Гльїча боротися з релігією чутливий слух не може не розібрати другого голосу, каже отець Мень, настільки пророчого, що не впізнати його неможливо. Сам Господь поставив йому кінець. Варто було в березні двадцять другого з приводу подій у Шуї відправити соратникам свого "знаменитого" листа з переконливими вимогами стріляти по нів у якомога більшій кількості, як Леніна стали бити випадки з втратою свідомості і онімінням правої сто-

рони тіла. Іноді випадки траплялися на ходу, і він падав. Згодом виявилось розладнання мови, він втратив здібність писати. Його чекали жахливі місяці шаленості, видіння тьми, при напльївах якої він на своєму кріслі паралітика тікав у альтанку. Хто навідувався до нього? Чи не шуйські жителі, яких він наказав знищити? Не митрополит Веніамін, розстріляний більшовиками? Чи не преподобний Сергій Радонезський, чий покій він наказав порушити наперекір проханням патріарха? Разом з тим, він продовжував керувати державою. Коли все скінчилося, то розтин показав колосальний склероз усіх судин мозку, а окремій ділянці його повністю атрофувались і становили собою давно омертвілу тканину". Важливо те, що все це розповів отець Мень задовго до численних публікацій на цю тему.

4. Сім'ї, які приховують сім'ї бандитів чи їхнє майно, – старшого працівника таких сімей розстрілювати на місці без суду.

5. У випадку втечі сім'ї бандита, майно його поділити між вірними Радянській владі селянами, а залишки оселі спалювати або розбирати.

6. Цей наказ проводити в життя суворо і нещадно. (АПРФ, ф. 3, оп. 22, д. 296, с. 64)".

Чим відрізняється цей жахливий документ від наказів фашистських комендантів і гітлерівських гауляйтерів у дні фашистської окупації? А таких, не менш страхітливих за своєю жорстокістю й нелюдськістю документів за власноручним підписом Леніна і його поплічників, –

Православ'я комуністичному вождю.

Отже, назву "Московський патріархат", за твердженням Гльїба Якуніна, можна замінити на назву "Сталінський патріархат", бо досі ніхто з високих релігійних керівників Росії назву "Московський патріархат" так і не змінив, незважаючи на те, що вона суперечить статуту Російської Православної церкви. У чому ж річ? А в тім, що тут закладений далекоглядний задум сталінського правління, який цілком влаштовує сучасних керівників РПЦ як путінського "ядерного щита". Немалу роль у цьому процесі відіграв свого часу і продовжує відігравати сучасний патріарх РПЦ Алексій ІІ (Олексій Михайлович Ридигер)", – зазначає священник Гльїб Якунін.

А яким є ставлення РПЦ в Україні до компартії?

Про це, зокрема, пише намісник Києво-Печерської лаври єпископ Павло (газета "Факти" 12 листопада 1999 року).

Він лукаво запитує: "Чи можлива співпраця комуністів і Церкви?". Але і ми теж запитуємо, каже єпископ, "чи бажає Церква співпрацювати зі своїми душителями і гонителями протягом майже цілого століття? А чи не краще лідерам комуністів, – продовжує єпископ, – які оголосили себе спадкоємцями сумнозвісної КПРС, розпочати діалог не із "співпраці", а з глибокого і щирого покаяння перед Церквою і своїм народом?".

Водночас, – пише цей священнослужитель далі, – зараз партія врахувала "уроки історії" і боротьбу "проти релігії" буде вести не насильям, а "виробить нову тактику", згідно з якою, стверджує він, церкві відводиться роль консультанта (!) з законодавства, екології (!?), охорони здоров'я".

Варто також нагадати, що в 2003 році митрополит Володимир (Сабодан), предстоятель УПЦ Московського патріархату, нагородив П. Симоненку церковним орденом Рівноапостольного князя Володимира. І за що б ви думали?! Як повідомляє офіційний сайт Української православної церкви (Московського патріархату): "За заслуги перед Православною Церквою, українським народом і державою!!" Не більше і не менше!

Та Симоненку і його однодумця треба не церковним орденом вішати на шию, а розпочинати судовий процес над ідеологією комунофашизму!

І новоявлений "комуно-православний лауреат" намагається і тепер знищити молоду українську демократію, закликаючи до повалення і зміни існуючої політичної системи, скасування президентської влади. На партз'їздах КПУ не звучить Державний Гімн. Комуністи не визнають Голодомору, на лацканах депутатів-комуністів носять депутатські значки неіснуючої держави, принижують українську мову, намагаючись ввести другу державну мову.

Перебуваючи у Верховній Раді більше 17 років поспіль, Симоненко на чолі КПУ не оприлюднив і не провів жодного закону на користь народу і держави. Отакі його "заслуги перед народом і державою!", а про "заслуги" перед Православною Церквою ми вже чули.

Після тяжкого, довготривалого знищення комуністичними нелюдами Православ'я нагороджувати їхніх ідейних наступників релігійними відзнаками – це не що інше, як величезний гріх перед релігією і Богом.

В. КИРИЧЕНКО,
заслужений лікар України,
кандидат медичних наук,
ветеран війни

Що ж то за таємничий лист "вічно живого" В. Леніна, за знання якого позбавляли життя?

Цей лист був надрукований у журналі "Известия ЦК КПСС" 4 квітня 1990 року на початку розвалу КПРС і СРСР.

Лист В. М. Молотову для членів Політбюро ЦК РКП(б) 19 березня 1922 року.

"Суворо таємно. Прохання ні в якому разі копії не знімати, а кожному члену Політбюро (тов. Калініну також) робити свої помітки на самому документі. Ленін.

Нам за будь-якої ціни необхідно провестися відбирання церковних цінностей найрішучішим і найшвидшим чином, чим зможемо забезпечити собі фонд у декілька мільйонів золотих рублів (потрібно згадати багатства деяких монастирів і лавр). Без цього фонду ніяка державна робота взагалі, ніяке господарське будівництво зовсім немислимі. Взяти в свої руки фонд у декілька сотень мільйонів золотих рублів (а може бути, і в декілька мільярдів) ми повинні за будь-якої ціни. А зробити це з успіхом можна тільки тепер. Всі міркування показують на те, що пізніше нам таке не вдасться.

Якщо необхідно для здійснення такої політичної цілі піти на ряд жорстокостей, то потрібно їх впроваджувати найенергійнішим чином і в найкоротший термін, бо тривалого впровадження жорстокостей народні маси не витримують. Це підкріплюється тим, що за міжнародним становищем Росії виявиться, що жорстокі заходи проти реакційного духовенства будуть політично недоцільні і навіть надміру небезпечні. Зараз перемога над духовенством забезпечена нам повністю. Ми повинні саме тепер дати рішучий і нещадний бій чорносотенному духовенству і роздушити його спротив з такою жорстокістю, щоб вони не забули цього протягом багатьох десятиліть". І далі: "Політбюро дасть детальну директиву судовим властям, також усну, щоб процес проти шуйських заколотників був проведений з максимальною швидкістю і закінчився не інакше, як розстрілом дуже великої кількості найбільш впливових і небезпечних чорносотенців Шуї, а за змогою, й Москви, і інших духовних центрів. На з'їзді партії влаштувати таємну нараду певних делегатів з цього питання разом з головними працівниками ГПУ, НКЮ, на ній провести таємне рішення

ПОПІЛ ІМПЕРІЇ

ВИДІННЯ ТЬМИ

"Православний комунізм" у світлі суворо таємного листа В. Леніна про знищення священнослужителів

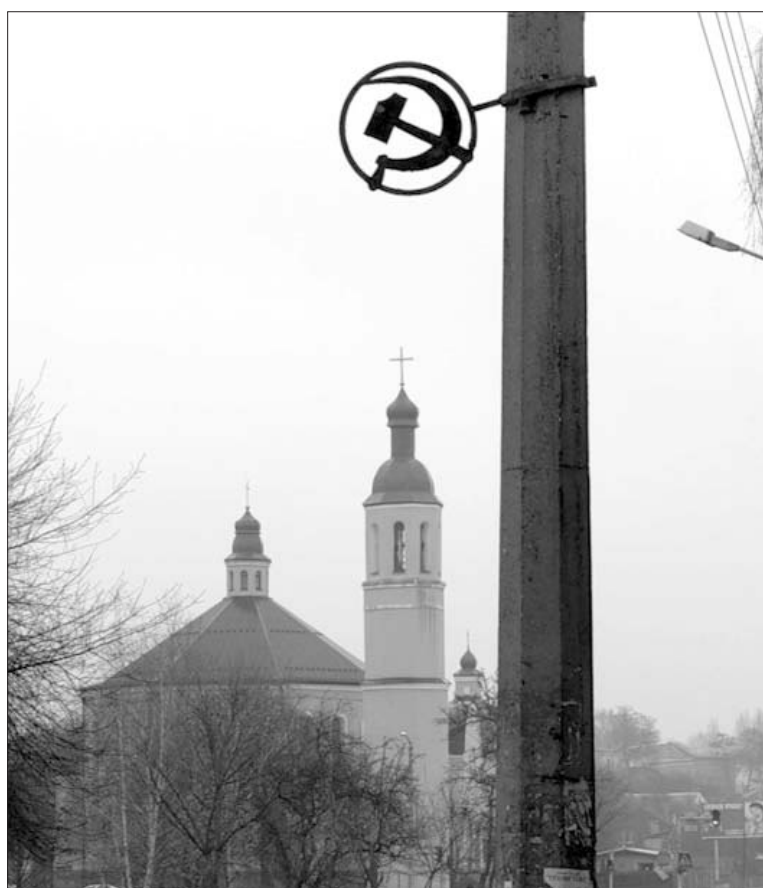
про те, що відбирання цінностей, особливо від найбагатших лавр, монастирів і церков, повинно бути проведено з нещадною рішучістю, безперечно, ні перед чим не зупиняючись, і в найкоротший термін. Чим більшу кількість представників реакційного духовенства і реакційної буржуазії нам вдасться з цього приводу розстріляти, тим краще. Потрібно саме тепер провчити цю публіку таким чином, щоб на багато десяти років ні про який спротив вони не сміли і думати.

Для спостереження за якнайшвидшим і найуспішнішим проведенням цих заходів призначити тут же на з'їзді, тобто на таємній його нараді, спеціальну комісію за обов'язкової участі т. Троцького і т. Калініна, без всякої публікації про цю комісію з тим, щоб підпорядкування їй усіх операцій було забезпечено і проводилося не від імені комісії, а в загальнодержавному і загальнопартійному порядку.

Призначити особливо відповідальних найкращих працівників для проведення цієї акції в найбільш багатих лаврах, монастирях і церквах.

19 березня 1922 року. Ленін.
Прошу т. Молотова поставити розіслати цього листа членам Політбюро по колу сьогодні ж (не знімаючи копії) і просити їх повернути секретарю одразу ж після прочитання з короткою заміткою щодо того, чи згоден з основою кожен член Політбюро, або лист викликає якусь незгоду (незгідних не виявлять – В.К.). 19 березня 1922 року. Ленін. (ЦПА ИМЛ, ф. 2, оп. 1, 22947; машинописний текст.)

Втім, хіба Ленін віддавав накази знищувати тільки священнослужителів? Мерзенні риси ленінського портрета старанно приховувалися усі сім десятиліть, а дехто намагається робити це і тепер. Ще ніколи не були оприлюднені таємні 3724 ленінських документів, і ніхто не здогадувався, що рідним батьком тероризму, нещадного, жорстокого і тотального винищення людей був сам Ленін. У п'ятому томі книжки "Воспоминания о Ленине", (М. Політвидав, 1990 рік, стор. 166) читаємо його ви-

слов: "Морали в політике нет, а есть только целесообразность", а якщо так, то в ім'я "майбутнього щастя" морально допустимо все: експорт революції, громадянська війна, безмежне насильство, страхітливі експерименти над мільйонами людей.

Як пише Д. Штурман, "соціальна політика Леніна цілком укладається у фатальну формулу Адольфа Гітлера: "Я звільню вас від химери совісті". У своїй нестримній жорстокості до селян Ленін робився маніакально нещадним. Ось наказ комісії ВЦВК № 171 від 11 червня 1921 року, який був виданий за згодою "Ленінського політбюро" у зв'язку з повстанням у Тамбовській області:

"1. Громадян, які відмовляються називати своє прізвище, розстрілювати на місці без суду.

2. У випадку знаходження схованої зброї розстрілювати на місці без суду старшого працівника в сім'ї.

3. Сім'я, в якій сховався бандит, підлягає арешту, а старший працівник в сім'ї розстрілюється без суду.

тисячі. І тому доцільно запитати: хто у кого вчився масово знищувати людей? Комуністи у фашистів чи навпаки, фашисти у комуністів?

У статті-зверненні до Вселенського Патріарха Варфоломея депутат Російської Думи священник Гльїб Якунін (газ. "Вечірній Київ" 20.09.95 р.) свого часу зазначив, що в 1943–1945 роках на так званих "Помісних лжесоборах" за активної участі НКВС і КДБ і за ділової допомоги самозванця і розкольників митрополита Сергія (Страгородського), Й. Сталіним була створена раніше ніколи не існуюча в Росії "Московська патріархія", чим повністю ігнорувалася Статут Православної російської церкви 1918 року. Митрополитом Сергієм звільнялися з кафедр єпископи, якщо вони відмовлялися засвідчити усно чи письмово законність уряду Й. Сталіна, що також суперечило канонам Святих Вселенських Соборів. Все це робилося для дискредитації і руйнування Вселенського Православ'я і перенесення його центру у Москву з підкоренням всього

Віктор РОГ

"Ідея і чин Ярослава Стецька" фактично є першим широким (і глибоким) дослідженням життєвого і творчого чину видатного мислителя, теоретика визвольної концепції і організатора української національно-визвольної боротьби. Праця дає цілісний і концептуальний аналітичний огляд біографії та творчого спадку лідера ОУН Ярослава Стецька. Олегу Багану вдалося вибудувати концептуальний ідейний каркас теоретичної спадщини видатного націоналіста та висвітлити його біографію.

Праця складається з десяти розділів, в кожному з яких автор розглядає відповідну проблематику: чи то світоглядні аспекти націоналізму, чи роль і діяльність Антибільшовицького Блоку Народів, який творив і очолював Ярослав Стецько, чи то тактика національної революції, ним опрацьована і втілювана, чи мета і дія революційної Організації Українських Націоналістів. Не оминув увагою дослідник і морально-етичні аспекти українського націоналіста, наголошува-

ЧЕСТЬ НАЦІЇ

ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО:
ЛИЦАР ІДЕЇ І ЧИНУ

Поява нової праці відомого науковця Олега Багану не залишить непоміченою. І то з кількох причин. Дослідник історії ОУН, шанувальник і пропагандист творчості Дмитра Донцова і Юрія Липи, керівник науково-ідеологічного центру імені Дмитра Донцова написав книгу, на яку давно чекали.

них Ярославом Стецьком, та його геополітичних візій. Праця щедро насичена цитатами з творів Ярослава Стецька, що її значно збагачує та аргументує.

"Вся творчість Я. Стецька пройнята великою вірою у свій народ, в силу його характеру і свободолобності. Осмислю-

ючи історію української землі, він спостеріг, що всі українські поразки, падіння і промахи є наслідком дії зовнішніх дезорієнтуючих і розкладових сил, що страшною карою для України є наявність серед частини її людності психологічного комплексу "малоросійства", національної неповноцінності і запроданства..." – слушно підкреслює автор.

Роль Ярослава Стецька Олег Баган розглядає не лише через призму тодіш-

ніх обставин. Він майстерно екстраполює його концепції та поставу на сьогоденні реалії. І читач з подивом відкриває для себе непроминальну актуальність вчення Стецька (самого вчення!) сьогодні. Проблеми, котрі нині переживаємо, цей дійсно "європейський муж" передбачав, шляхи їх подолання – знав, і не лише вина, але й злочин у тому, що наші "політики" не скористалися вартісними наробками наших попередників.

Роль Ярослава Стецька в історії України ще належним чином не осмислена. Чому? Про це можна говорити багато. Але сенс не в тім. Суть у тому, що ми тепер і тут маємо докласти максимум зусиль, щоби думки, жертви і зусилля героїчного покоління, яке для нас асоціюється з прізвищами Степана Бандери, Романа Шухевича, Юрія Липи, Степана Ленкавського і Ярослава Стецька, не "пішли в пісок". Для цього працює Олег Баган. Його вартісна і актуальна праця, котра побачила світ за сприяння міжнародного благодійного фонду імені Ярослава Стецька та Дослідного інституту "Студіум", до цього дуже і дуже прислухатися.

КАРБ ПАМ'ЯТІ

ВІТЧИЗНА КЛИКАЛА ДО ЖИТТЯ...

За найменшу провину, а то й зовсім за надуману причиною, піддавав бранців жорстоким тортурам.

Не легші умови утримання були згодом у львівській тюрмі на Лонського, а потім і в Беркенау. Режим таборного життя був суворим: влітку вставали о 5.00, взимку – о 6.00. Спали на дошках. Дехто мав матраси. Як виявилось, їх наповнювали волоссям нещасних, яких стригли перед спалюванням у крематорії. Ходили в одязі, пофарбованому в червоний колір з хрестом на спині.

Вранці і ввечері проводилися переклички бранців. Якось під час однієї з них не виявилось одного полоненого. Його знайшли в бараци і тут же розстріляли.

Наглядачі нерідко придумували різні знущання. Якось змусили переносити з місця на місце ґрунт. Коли я зауважив одному з них, що не бачу змісту такої роботи, почув зухвалу відповідь: "Немає змісту в тому, що ти сюди втрапив..."

Після Беркенау був Аушвіц. Табір оточували ряди колючого дроту, що був під напругою.

Спершу нас помістили в колишніх військових казармах, де був блок №11. Там розстрілювали й вішали приречених, чинили над бранцями екзекуції. Утримували полонених тут перших десять днів. Очевидно, з метою психологічного тиску: мовляв, будьте покірні, тоді уникнете такої долі. Потім перевели до звичайних бараків. Тоді ж, як і іншим побратимам, витаврували на моїй руці табірний номер смертника 154754, з яким живу досі.

Щодо харчування, то на сніданок подавали так звану "каву" – кип'яток зі спаленим жолуддям, обід – зупа з буряками. Зрозуміло, на таких харчах за умов важкої фізичної праці люди швидко знесилювалися.

– Яка праця була для в'язнів найбільш виснажливою?

– Головним чином нам доводилося переносити цеглу, цемент, інші будівельні матеріали. Дехто, щоправда, примудрявся змінити умови праці – ставав до розпилювання дров. А кому щастило замітити територію, той узагалі, вважалося, мав "панську" роботу.

Вигідніше почували себе і ті, хто працював на кухні. Додатковий черпак юшки, що іноді їм перепадавав, зайвим ніколи не був.

– Тим часом фронт наближався до Аушвіцу...

– Але це не полегшило долі бранців. Добре пам'ятаю, 19 січня 1945 року (майже через рік і чотири місяці мого перебування в концтаборі) німці з собаками на

повідках погнали нас у напрямку Австрії. Це був справжній марш смерті. Хто не міг далі йти і падав, фашисти пристрілювали на місці. Тому ми згуртувалися. У важку хвилину підтримували один одного, не давали власти побратимам. Хоча, на жаль, не всім вдалося встояти на ногах, вибороти у долі життя. Через два дні дісталися до моравської Острави. Там нас повантажили у "телятники" й відправили до Австрії.

Нарешті дісталися Ебензее – останнього місця ув'язнення. Працювали тяжко в штольнях. Через певний час замість есесівців охорону табору перебрали на себе представники "фолькштурму" – вояки похилого віку.

За кілька днів до звільнення вони порекомендували нам заховатися в штольнях від повітряних атак союзницьких військ, але ми не зважили на це, підозрюючи, що німці, очевидно, замінувавши вхід, хочуть заманити нас у пастку й похоронити заживо під гірською породою.

Ніколи не забуду той травневий день 1945 року, коли до воріт табору підкотили американський танк. А ще за кілька хвилин вояки союзницьких військ оголосили, що ми – вільні.

Неможливо передати те почуття свободи, що його відчув разом із своїми побратимами. Хотілося кричати, радіти, сміятися...

– Що, на Вашу думку, попри жахливі умови, допомогло вижити в неволі?

– Коли вийшов з табору смертників, то важив усього 38 кілограмів. Тому, щоб не нашкочити здоров'ю, спершу з'їв лише дві картоплини. Потім вживав переважно молоко, щоб одужати.

А завдяки чому вижив?

Нас тримав на світі дух борців попередніх поколінь. Він допомагав відганяти у важку хвилину зрадливую думку, що межу терпіння вже переступив і більше несила зносити знущання й тортури, він кликав до життя, стійкості, рятував від згину. Пам'ятаю, доктор Мірчук, якому теж було нелегко, повторював:

– Хлопці, тримайтеся. Для України треба жити!

– Як склалося Ваше подальше життя?

– Разом з групою бранців (близько сотні чоловік) вирушив до Мюнхена.

B. КАЧОР та історик В. СЕРГІЙЧУК

Відчуваючи потяг до знань, взявся за навчання. Учився в Українській середній торговельній школі в Авсбургу та в Українській високій економічній школі в Мюнхені. У 1948 році здобув фах інженера-економіста. Після цього через Францію отримав документ для виїзду до рідні в Аргентину, де знаходилися батько, брат і сестра. Там знову вчився, пізніше викладав в університеті.

Загалом у Буенос-Айресі провів 27 років, після чого через сімейні обставини переїхав до Нью-Йорка, де й мешкаю до сьогодні.

– Відомо, що Ви займаєтесь активною громадською діяльністю. Розкажіть про це докладніше.

– Ще перебуваючи на теренах Аргентини, виступав на захист інтересів українства. Був співзасновником Спільки української молоді, головою Центрального товариства "Просвіта", долучався до інших громадських справ.

Переїхавши до США, відразу ж включився до політичного та громадського життя української громади в Нью-Йорку. Мене обирали головою відділу "Організації Оборони Чотирьох Свобід України", тривалий час є фінансовим секретарем фундації Українського Вільного Університету в Нью-Йорку, що переймається підтримкою студентів як у США, так і в Україні. Був секретарем Союзу українських політв'язнів в США, членом управи Світової ліги українських політв'язнів, яку, починаючи з 1998 року, очолюю донині. Ця організація постанала у післявоєнний період, а її членом став, ще коли мешкав у Мюнхені.

За час моєї каденції як голови Ліги чимало уваги у своїй діяльності приділяємо також видавничій справі – двічі на рік видаємо інформаційні бюлетені для наших активістів.

Співпрацюємо із спорідненими організаціями в Україні, за найменшої можливості надаємо їм матеріальну підтримку.

Крім того, нині чимало робимо в напрямі, щоб наша держава зробила все, аби в Аушвіці, де містився табір смерті, створити експозицію про українців, котрі там утримувалися і гинули. Багато зусиль для реалізації цього задуму докладають наші активісти Ігор Мірчук і Аскольд Лозинський.

Для цього Ліга свого часу надіслала відповідний листа до Віктора Ющенка з тим, щоб він звернувся з клопотанням до Міжнародного центру-комплексу в Аушвіці про виокремлення місця для української експозиції. Президент України пообіцяв з свого боку посприяти у вирішенні цієї проблеми.

– Хотілося б почути Вашу оцінку сучасної політичної й економічної ситуації в Україні.

– Знаєте, у буремний період національно-визвольного руху ми ніколи не думали про якісь нагороди чи славу. Наша боротьба була підпорядкована єдиній меті – здобути соборну Українську Державу.

Тому поява на мапі Європи України, вже саме її існування є для нас великим позитивом. Інша справа, що утверджується вона в світовому співтоваристві, об'єктивно кажучи, черепашиними темпами.

Це, зрозуміло, насторожує і турбує. Прикро, що є чимало політиків, які, пробравшись у владні структури, своїми діями перешкоджають упевненій ході українців уперед. За такої ситуації мені пригадуються слова одного знайомого: "Не винен той, хто тебе ошукав, – винен ти, що дав себе ошукати".

Але не варто опускати рук. Під час недавньої зустрічі з Президентом України Віктором Ющенком я попросив його сконсолідувати терпіння і боротьбу нашого покоління на досягнення поставлених завдань. Адже маємо мудрих патріотів, великий загін молоді талановитої інтелігенції, здатної зробити все, щоб держава стала справді могутньою, а її народ зажив щасливо і заможнo. Вірю, Україна на цей раз постала в світі назавжди.

Розмову вів
Микола СЕРГІЙЧУК,
"Нація і держава"

Станіслав НЕЧАІВ-онук,
депутат Київради XXI скликання,
рухівець з 1989 р.

ЗЛОЧИНИ КОМУНІЗМУ

ЖЕРТВОПРИНОШЕННЯ НА ЮВІЛЕЙ КАРЛА МАРКСА

Станіслав НЕЧАЙ
(НЕЧАІВ)-дід

70 років тому, 5 травня в місті Умані з нагоди урочистостей до 120-ї річниці Карла Маркса (1818 р. н.) відбулися масові розстріли українських патріотів – усіх тих, хто становив потенційну загрозу комуністичному режиму на нашій землі. У Перегонівці на Підвисіччині під Гуманем (Уманню) за одну ніч заарештували понад 40 колишніх воєнків галицького полку Українських Січових Стрільців, які в часи визвольних змагань за українську незалежність 1919 року прийшли на допомогу Петлюрі. Серед них був і мій дід Нечай (Нечай) Станіслав Михайлович, уродженець м. Тернополя.

ковський Іван, Ісаков (Ісаків) Георгій (Григорій), Камінський Володимир, Качан Володимир, Кисіль Микола, Кінаш Семен, Ков'як

Уже в незалежній Україні мені в Службі безпеки України дозволили ознайомитися зі справою мого діда, що називається "Дело №16023 по обвинению Нечаева Станислава Михайловича и других, всего 12 человек". Після вимоги старого гебіста з гострим пронизливим поглядом розписатися в отриманні двох товстих томів слідчої справи з'ясувалося, що ці документи, окрім мене, ніхто взагалі й не тримав у руках, а про ретельне опрацювання істориками й говорити поготів. Думається, що наші неспіхи на 17-му році української Незалежності безпосередньо пов'язані з тим, що ми не засвоїли уроків Матінки-Історії, і часто взагалі її не знаємо. Тому вважаю за свій прямий обов'язок перед тими, хто поклав життя за українську справу, виправити історичну несправедливість і повернути їхні славні імена фізичним та духовним нащадкам та всьому нашому народові. З ознаки того, що я перший і єдиний, хто прочитав усі ці товсті томи слідчої справи, відчуваю моральний обов'язок бодай оприлюднити імена цих українських патріотів. Сподіваюся, що професійні українські історики візьмуть це до відома і дадуть більш розгорнуту та деталізовану картину спротиву нашого народу ворожим зайдом.

Протягом однієї лише доби 5 травня того зловісного 1938-го року в одному лише місті Умані після кількомісячних нелюдських катувань були по-звірячому замордовані, за дуже неповною інформацією, щонайменше такі українські патріоти: Андрусенко Іван, Бабій Дмитро, Бродяк Григорій, Бродяк Іван, Буряк Лікадр, Возняк Василь, Гилько (Гілько) Петро, Голик Андрій, Горенко Лаврентій, Грім Яків, Гурцак Євстратій, Дармохид Іван, Дружина Микола, Жук Тимофій, Жура-

Іван, Костенко Іван, Кострига (Костригин), Кулик Григорій, Кулинич (Кулінич) Дем'ян, Лабузовський (Лобузовський) Анатолій, Лабузовський (Лобузовський) Гнат, Ластовецький (Листовенко) Олександр, Лукашенко Михайло, Ляховський (Ляховецький) Федір, Мар'яш Михайло, Мар'яш Павло, Мокрий Василь, Монастирський Михайло, Невен (Неван) Олександр, Нечай (Нечай) Станіслав, Онисенко Савелій, Плітко (Плітко) Панфіл, Положай Олександр, Пономаренко Кирило, Попович Іван, Прудун Архип, Пташник Юхим, Рябий Андрій, Сабажков (Собашко) Влас, Сабажков (Собашко) Василь, Сарайло (Сорайло) Данило, Семак Андрій, Сергієнко Михайло, Сергієнко Онисим (Анісій), Сікорський Дмитро, Солоненко Лаврентій, Стеценко Василь, Фурдига Михайло, Шеремет Михайло та ще багато-багато невідомих нам донині українських патріотів.

Колишні учасники визвольних змагань за незалежність України – галицькі українські січові стрільці, петлюрівці, хто своєю нерабськістю ніс потенційну загрозу комуністичному режиму, були заарештовані та засуджені до розстрілу. Вони, як записано у слідчій справі, члени "воєнно-повстанчеської контрреволюційної організації, которая готовила вооруженное восстание против Советской власти в момент интервенции...", "все лица, которые пришли к нам в составе галицкого полка были раньше в белой армии Петлюры", "...повстанческие кадры для вооруженной борьбы с Советской властью в случае войны между капиталистическими странами и СССР ...являлись членами подпольной галицийской повстанческой организации", "...украинской националистической повстанческой организации, существующей в селе Перегонке Подвысоцкого района, которая ставила своей целью свержение Советской власти путём вооруженного восстания", "...скрыта и ликвидирована военно-повстанческая контрреволюционная организация на Уманьщине, в частности в Подвысоцком и Тальновском районах",

"...Все перечисленные лица 14 апреля 1938 г. тройкой УНКВД Киевской области ...осуждены к ВМН (Высшей Мере Наказания) – расстрелу, решение тройки приведено в исполнение 5 мая 1938 г.". Судив їх не суд, а примітивний неюридичний винахід большевиків – садистська НКВДистська трійка у складі євреїв Шапіро, Альтзіцера та росіянина (?) Гомерова.

Вершиною марксистського цинізму є те, що своїх причречених ворогів після винесення смертного вироку вони ще протягом трьох тижнів тримали на "урочисте заклання" до ювілейної дати, аби поглимитися над ними в святковій атмосфері, кроволобно відзначаючи чергову річницю з дня уродин їхнього ідола Карла Маркса ритуальним відсалютуванням в голови українців. Як кровопійно писав червоноий трубадур комуністичного режиму Едуард Багріцький, "в крови горячечной... глаза незрячие...".

У застінках колишньої уманської тюрми, де тепер розміщена міліція Уманського району, на вулиці, яка досі називається ім. Леніна, були скоєні злочини проти людства, які за світовими правовими нормами не підлягають строку давності. Бодай тепер, через 70 років, у незалежній Україні уманці повинні мати право принести поминальні квіти до святих для багатьох наших співвітчизників місць загибелі борців за волю Батьківщини, замордованих червоними катами. Імена репресованих імперією зла українських патріотів мають бути увічнені на місці здійснення масових страт. Там необхідно створити пам'ятний музей жертвам масових репресій тоталітарного режиму, аби червона чума ніколи більше не нависла над нашим народом.

Докладніше про це можна дізнатись у відкритих нині архівах колишнього КДБ (тепер СБУ) та книжках, присвячених цим жажливим для нашого народу подіям: "Справа Нечаева (Нечая) С.М. та інших, всього 12 чоловік", "Перегонівка 1938 року", "Петлюрівці на Підвисіччині", "Галицький полк під Уманню".

ГОЛОДОМОР-33. ПАМ'ЯТІ ЗНИЩЕНИХ УКРАЇНЦІВ

ВІЙНА ПРОТИ НАРОДУ

Марґарета ШПІР,
Канадське Товариство
Приятелів України

Як кожна масштабна трагедія людства, Голодомор в Україні 1932–1933 років є складним неоднозначним явищем. І хоч сьогодні розглядаємо цю трагедію вже з історичної відстані в 75 років, дотепер точаться палкі дискусії. Геноцид чи неврожай, класова боротьба чи заплановане винищення українського селянина?

Неправильно вважати Голодомор відокремленою історичною подією і обмежувати його двома роками. Насправді масове вбивство українського селянства в 1932–1933 роках стало лише завершальною, найбільш грандіозною за диявольським умислом частиною плану винищення українців за національною ознакою. І справді, страшні у цинічній двозначності завдання "будівництва соціалізму" ("індустріалізація, колективізація та культурна революція") були заплановані ще у другій половині 20-х років і виконані впродовж десятиріччя. За словесною облудою сталінського "будівництва соціалізму" ховалося головне завдання – антиукраїнський терор і масове знищення.

Ще 4 вересня 1926 року провідники ГПУ (Головне Політичне Управління) отримали службовий об'язник (закритий лист) під назвою "Про український сепаратизм", в якому відкрито названо "ворогів соціалізму" – україн-

ську інтелектуальну еліту та українське селянство. В інструкціях був наказ збирати інформацію про прихильників українізації серед діячів Всеукраїнської Академії Наук і в середовищі Української Автокефальної Православної Церкви, яку було названо "могутнім оплотом націоналізму і чудовим агітаційним знаряддям". Отже ще в другій половині 20-х років Сталін визначив небезпеку українізації як загрозу комуністичному режимові та доручив ГПУ розпочати системну боротьбу проти "українського націоналізму", на яку "необхідно звернути найсерйознішу увагу". Голодомор 1932–1933 років передував фізичній і психологічній терор української інтелектуальної еліти кінця 20-х – початку 30-х років. Кампанія цькування і терору називалася боротьбою на "культурному фронті" і принесла в жертву цвіт української наукової, культурної та духовної інтелігенції.

Чи є підстави вважати, що Голодомор 1932–1933 років в Україні був заздалегідь спланованою акцією, спрямованою на знищення за національною ознакою, а не класовою боротьбою?

Подам тут кілька цитат діячів комуністичного режиму Сталіна, організаторів і виконавців Голодомору-Геноциду 1932–1933 років в Україні. Вони самі дадуть відповідь на це питання.

13 листопада 1929 року на пленумі ЦК ВКП (б) секретар ЦК КП(б)У Станіслав Косіор відкрито визначив знищення ук-

раїнського селянина як національне питання: "...Я прошу зв'язити на винятково складне класове становище українського села. У нас дуже культурний куркуль, що має великі кадри своєї власної інтелігенції. Цей куркуль пройшов чудову школу

"Між селянами й нашою владою точиться жорстока боротьба. Це боротьба на смерть. Цей рік став випробуванням нашої сили і їхньої витривалості. Голод довів ім, хто тут господар. Він коштував мільйони життів, але колгоспна система існуватиме завжди. Ми виграли війну", – це слова першого секретаря Дніпропетровського обласного комітету Комуністичної партії Менделя Хатаєвича.

громадянської війни під керівництвом гетьманщини, петлюрівщини і т. п. Труднощі в справі підйому сільського господарства потрібно в нас помножити ще й на серйозні труднощі в справі національній. Усі наші успіхи пов'язані з величезною, винятково успішною роботою в царині вирішення національного питання в Україні..."

Отже, поняття "куркуль" має яскраву національну ознаку, синонім до слова "куркуль" – український селянин.

Ще один кат українського народу Вячеслав Молотов також прямо вказував на національний

характер репресій і терору голодом: "Мене прислав особисто товариш Сталін. Питання тепер стоїть так: буде в нас хліб – буде Советська влада, не буде хліба – Советська влада загине. А в кого хліб? В реакційного українського мужика. Він не віддасть хліб добровільно".

Згідно з наказом з Москви, озброєні сталінські комісари насильно забирали хліб в українських селян. Спочатку забрали загальні запаси зерна, тоді продовольчі заготівлі родин, а тоді – останній окраєць зі столу...

Часом цифри говорять промовистіше, ніж образи. У 1932 році, коли Україна вмирала з голоду, вивезено за кордон 1,720,000 тонн зерна, а 1933 році – 1,680,000 тонн. Не було посухи, не було неврожаю, була війна...

"Між селянами й нашою владою точиться жорстока боротьба. Це боротьба на смерть. Цей рік став випробуванням нашої сили і їхньої витривалості. Голод довів ім, хто тут господар. Він коштував мільйони життів, але колгоспна система існуватиме завжди. Ми виграли війну", – це слова першого секретаря Дніпропетровського обласного комітету Комуністичної партії Менделя Хатаєвича. Він відверто називає винищення українських селян "війною" і виявляє, яку смертельну небезпеку становили українці для комуністичного режиму. Страшним голодом і мільйонами життів Сталін вчив українців, хто господар в Україні!

Проти кого боровся у цій страшній війні советський режим? У 1934 році на XVII з'їзді ВКП (б) Косіор вихвалявся: "Боротьбу з націоналістичним ухилом ми почали із великим запізненням – тільки в 1933 році, і (нам) вдалося розгромити націоналізм...". Отже, український селянин як носій ненависного советської ідеології "українського націоналізму" став головним ворогом режиму Сталіна. Мільйони селян померли страшною голодною смертю за національною ознакою – бо були українцями.

Всі вищенаведені факти і цитати дають підставу стверджувати, що:

– Голодоморові передував період цілеспрямованого терору і винищення української інтелектуальної еліти, визначних українських діячів політики та Церкви;

– Голодомор був свідомо спланованою і виконаною з неухильною жорстокістю політичною акцією сталінського репресивного режиму, а не стихійним природним лихом (неврожаєм);

– Голодомор був частиною плану Сталіна, спрямованого на поетапне фізичне знищення українців за національною ознакою.

Чи можемо називати Голодомор геноцидом? Ще в грудні 1998 року на це запитання відповів відомий політолог і міжнародний журналіст-аналітик Ерик Марґоліс: "У 1932 році советський лідер Йосиф Сталін розв'язав геноцид в Україні. Сталін вирішив примусити мільйони незалежних українських селян до колективізації, щоб знищити зростання української національної свідомості" (Стаття "Невідомий український голокост").

Торонто, Канада

ФОРУМ

ЛЬВІВСЬКІ ОСОБЛИВОСТІ ДИТЯЧОГО ЧИТАННЯ

Про львівський Форум видавців знають усі – навіть ті, хто за все життя жодних інших книжок, крім осядної й трудової, не читав. Просто те дійство, яке кожного року у вересні незмінно повторюється в "столиці Галичини", те дійство, яке без жодного перебільшення називають справдешнім святом української книжки, давно вийшло поза рамки власне письменницько-читацько-видавничого "мікросвіту" й перетворилося на справді загальнонаціональне. Знаю кількох відверто байдужих до читання людей, які однаково щовіресня вирушають до Львова – винятково для того, щоби пережитися неповторною атмосферою щастя, яка завше витворюється там, де збираються захоплені своєю справою люди.

Іван АНДРУСЯК,
"Нація і держава"

Світлина Олексі ВАЩЕНКА

Однак до вересня ще далеченько, – скажете ви... Воно, звісно, так – адже львівський вересень минає швидко, за ті кілька днів письменники встигають накупатися в променях слави й роздати сотні автографів, читачі – покайфувати від зустрічі зі своїми кумирами, видавці – виконати мало не річний план продажу своїх книг, – а після всього цього зазвичай на нашому книжково-літературно-видавничому чи то ринку, чи невід чому настає цілковите апатичне затишшя, котре лише де-не-де мляво переривається більше чи менше вдалою спробою zorganizувати сяку-таку книжкову виставку-ярмарку. Це сумно – але так наразі є... І щоб так не було, цьогоріч Форум видавців вирішив, урешті-решт, не чекати вересня, а провести бодай щось цікавеньке і в травні. Цікавеньке – і дитяче!

Власне кажучи, дитячою книжкою і дитячим читанням "форумці" переймалися відпочатку – у рамках щовіресневих заходів дитячими традиційно є добра третина; мені як почасті й дитячому письменникові так само доводилося брати в них участь – і враження завжди залишалися щонайкращі (навіть позавідносно до того, що для письменника спілкування з дитячою аудиторією майже завжди залишає щонайкращі враження, бо нема в світі вдячнішої й щирішої аудиторії, ніж дитяча). Одне слово, до створення тієї неповторної атмосфери, яка щовіресня огортає Львів, діти завжди докладалися напрочуд активно – тож і "заслужили" мати не лише "спільне", а й своє власне книжкове свято. Не ка-

жучи вже про те, що в рамках Форуму проходить і фестиваль дитячого читання "Книгоманія". Лише цьогоріч за звання "Найкращий читач України" боролися 140 тисяч шестикласників та семикласників зі всіх областей та з Криму.

Отож, ініціатива виокремити дитячий форум і провести його не у вересні, а на початку травня виявилася напрочуд слушною. І Львів ще й навесні поринув у книжкову атмосферу, Палац мистецтв "окупували" видавці, а щасливі діти ходили від прилавка до прилавка й обирали найкраще з найкращого...

"Про те, що власне читання є ключовим фактором у вирішенні проблем українських видавців, я задумалася років із десять тому, коли випадково на одному з міжнародних ярмарків послухала дискусію на тему дитячого читання, – каже президент Форуму видавців Леся Коваль. – Справді, яке значення мають пільги для видавців, низькі ціни на книжки, наявність розвинутої бібліотечної системи і навіть обов'язкової середньої освіти, якщо люди все одно не купують книжок. Кажуть, книжки не є товаром першої необхідності. Звісно, сало, горілка та аспірин – важливіші, але українці все більше грошей витрачають на авта, побутову техніку, мобільний зв'язок, на гральні автомати врешті. Тому, можливо, зараз уже варто говорити не про низьку купівельну спроможність українських родин, а про зміну споживацьких пріоритетів як похідну від зміни громадянського і соціального самоусвідомлення українців".

Проблеми, які вона порушує, без сумніву, не просто важливі, а першорядні – адже мова йде про формування духовно й моральної здорової нації. Вони обговорювалися на науковій конференції "Дитина читає", яка з ініціативи Інституту літератури Національної Академії наук відбулася в рамках дитячого Форуму. На них почали реагувати навіть традиційно в нас інертні державні структури – скажімо, днями Міністерство культури і туризму отримало доручення від Кабміну разом із іншими зацікавленими міністерствами, державними установами і громадськими організаціями розробити і подати на розгляд уряду концепцію Державної програми підтримки читання в Україні. Такі національні програми діють у багатьох країнах світу, в деяких – ще з 70–80-х років мину-

лого століття (слід відзначити, що власне ці країни мають найвищі показники економічного та соціального розвитку).

Одне слово – все це вселяє надію. Але найбільшу надію особисто мені вселяють дитячі очі... Правду кажучи, тих півтора (із трьох) дні, які особисто я провів на дитячому форумі (зв'язуючи видавництво "Грані-Т", в якому вийшли кілька моїх дитячих книжок і яке запросило мене презентувати їх у Львові), всі враження ніби змішалися в одне – дитячі очі, які буквально пропікають зацікавленим поглядом і яким хочеться перелити все найцікавіше і найцінніше, що пережив і перепоїв у книжках. Особливо – очі дітей із одного з сиротинців у Дрогобичі, яким видавництво "Грані-Т" привезло в подарунок свої книги (такі напрочуд важливі заходи так само проходили в рамках форуму)...

Але ще дужче радію з того, що невдовзі зможу побачити такі ж натхненні, спрагли української книжки дитячі очі не лише у Львові. Точнісінько така ж дитяча виставка організовується командою Форуму видавців тепер уже і в Києві – вона пройде з 22 до 25 травня! Отож – приходьте...

Кілька років тому, пригадую, команда Форуму видавців уже організувала в Києві таку виставку, і з усіх київських книжкових заходів вона мала найбільший успіх – бо діти, на відміну від численних інших столичних книжкових "офіціозів", на неї прийшли! Сподіваюся, що цього разу вони прийдуть знову. І не лише цього разу...

ВІД АВТОРА

"ФЕСТИВАЛЬТЕ" СОБІ... БЕЗ НАС!

Катерина БОРИСЕНКО,
літературознавець

Протягом минулого тижня країну знову "фестивалило" – цього разу "науково". Себто наші державні інституції пригадали, що, крім високошанованих ними професій, таких, як бандит, депутат, космонавт і баба Параска, є ще і "якись там" науковці. Одне слово, можновладці робили вигляд, що пам'ятають про науку.

Ось лише відбувалося це в дуже цікавий спосіб. Державні мужі запланували собі раз на рік згадувати про науку, й наказали своїм підлеглим занотувати в блокнотах щось на кшталт отакого: "з 12 до 17 травня не забудьте про науку". Ті зреагували у звичний для них спосіб – спустили в університети низку директив про те, як треба науку... виановувати. Вочевидь ні наша ж нібито держава, ні її службовці навіть уявлення не мають про те, що в університетах наукою, взагалі-то, займаються професійно – але це так, до слова... Головне, що колись вручили грамоту або навіть значок – і по тому, за "доброю" традицією, держава і її службовці "зі спокійною душею" про науку забувають як мінімум на рік.

А якщо серйозно, то за "фестивальною показухою" (це ж треба таке вигадати – фестиваль науки! Ніби наука – то якись дурнуваті пісеньки Поплавського чи гигикання їхнього улюбленого "Камеді клубу") ніхто навіть не згадав про низку серйозних проблем, які перешкоджають нормальному розвитку науки в Україні. Чи не найперша з них – існування такої речі, як "наукова цензура", себто Вищої атестаційної комісії (ВАК). Вона дісталася у спадок від радянської системи, за якої тільки дотримання ідеологічних норм, – і зараз подібна інституція є, здається, хіба ще в тоталітарній Білорусі. Навіть у тоталітарній Росії її скасували – а в нас досі ні! Чи не більше користі було б, якби держава, замість фінансування цієї бюрократичної машинерії, зайнялася фінансуванням наукових видань? Чи бодай наукової періодики? Де ще в світі існує практика, коли науковець змушений платити за те, аби фахове видання надрукувало його статтю (не тому, що стаття кепська: хай би навіть геніальна була, хай би які відкриття містила – та науковець змушений платити фаховому журналу за її публікацію, бо український фаховий журнал не має інших коштів на те, аби банально виходити в світ)?! До речі, цікавий факт: моя подруга-математик подавала свої статті до російських журналів, отримувала за них гонорар, який витратила (sic!) на публікації у вітчизняних збірниках...

А як фінансуються в нас наукові проекти, як забезпечуються університетські бібліотеки, яке обладнання мають лабораторії... Про що мова – півроку доводиться домагатися, і то часто безрезультатно, аби кафедра отримала папір чи картридж?.. Я розумію, що недавно були парламентські вибори, а в Києві скоро будуть місцеві, й кошти куди потрібніші на листівки, якими забито поштові скриньки й засмічено вулиці... Але, державо, за такої ситуації для чого той фестиваль? Науковці знають свою справу й без нього, – а тобі, державо, разом із твоїми службовцями, як було глибоко начхати на науку до фестивалю, так буде й після нього!

Одне слово, наша наука розвивається за російським принципом "спасеніє утопаючих – дело рук самих утопаючих", але попри все – таки розвивається, наперекір уявленням, котрі старанно нав'язують суспільству: мовляв бібліотека чи архів – це речі нудні, резерсивні й непотрібні. Хоча, ясна річ, за такого підходу маємо катастрофічну ситуацію з відтоком інтелектуалів за кордон, – та про ці речі державним мужам нема коли замислюватися, як і про те, що протягом сімнадцяти років існування української за назвою, але вочевидь не за суттю держави не зроблено жодної спроби сформувати уявлення про інтелектуальну еліту. Така зневага до інтелекту нації, здається, одна з небагатьох рис, що єднає всі наші правлячі режими.

Тож, державо, якщо не хочеш допомагати – то бодай не заважай: не "спускай" директиви про всілякі фестивалі, бо потім треба писати "звіти про проведені заходи", а це як мінімум страшенно відволікає від наукової діяльності.

Видавець Конгрес Українських
Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебега,
Іван Головацький, Ярослав Радевич-
Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор
Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь
Степан, р/р №26008013932801 у філії
"Центральне регіональне управління ВАТ
"Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ,
МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у
комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво
"Київська правда"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного
товаровиробника. За достовірність реклами
редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів
несе автор. Редакція не завжди поділяє точку
зору автора. Редакція залишає за собою
право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Листування лише на сторінках газети.